

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/62/2023
Identifikačné číslo spisu: 3514204005
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:3514204005.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu: Ing. J. O., narodeného XX. Q. XXXX, D. zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Alena Výskočilová, s.r.o., Bratislava, Banskobystrická 6, IČO: 36 808 539, proti žalovanej obchodnej spoločnosti: SAPUCHA s. r. o. v konkurze, Bratislava, Závodná 3, IČO: 46 879 501, zastúpenej advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, za účasti intervenienta na strane žalovanej, obchodnej spoločnosti Ekotrend agro s. r. o. Bratislava, Závodná 3, IČO: 47 503 326, zastúpenej advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, o určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/29/2020-430 z 30. novembra 2021, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
II. Žalobca m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 9Cb/79/2014-354 z 18. decembra 2019 zamietol žalobu o určenie neplatnosti uznesenia mimoriadneho valného zhromaždenia (ďalej aj „MVZ“) spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o. zo 6. februára 2014, ktorým bol udelený súhlas na prevod obchodného podielu vo vlastníctve žalobcu v spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o. priamym predajom spoločnosti Ekotrend agro s. r. o., Bratislava, IČO: 47 503 726, uznesenia tohto MVZ, ktorým bol odvolaný z funkcie konateľa spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o. Ing. J. O. s účinnosťou od 6. februára 2014, uznesenia tohto MVZ, ktorým bol vymenovaný do funkcie konateľa spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o. JUDr. Y. T., bytom U. s účinnosťou od 6. februára 2014, uznesenia tohto MVZ, ktorým bola schválená zmena v spôsobe konania štatutárnych zástupcov v mene spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o. a uznesenia tohto MVZ, ktorým bola schválená zmena spoločenskej zmluvy v zmysle dodatku spoločenskej zmluvy spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o. Žalovanej a intervenientovi na jej strane priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 16Cob/29/2020-430 z 30. novembra 2021 vo výroku I. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že vyslovil neplatnosť uznesenia mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o., konaného dňa 6. februára 2014 o 14:00 hod. v sídle spoločnosti, ktorým bol Ing. J. O., bytom U. nar. XX. Q. XXXX odvolaný z funkcie konateľa spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o. s účinnosťou od 6. februára 2014 a vo zvyšnej časti výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Vo výroku II. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovanej a intervenientovi na jej strane priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 %. Zároveň žalovanej a intervenientovi na jej strane priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 60 %. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že odvolací súd sa nestotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením v časti týkajúcej sa neplatnosti uznesenia MVZ, ktorým bol Ing. J. O. odvolaný z funkcie konateľa spoločnosti EKOTREND MYJAVA spol. s r.o. s účinnosťou od 6. februára 2014, pretože nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, ako sa ho týka uznesenie, ktorým bol odvolaný z funkcie konateľa. Odvolací súd uviedol, že každé rozhodnutie valného zhromaždenia, pokiaľ sa týka konateľa spoločnosti, sa ho bezprostredne týka. Pokiaľ bol konateľ spoločnosti jedným z namietaných uznesení odvolaný z funkcie konateľa, bolo by nadbytočné skúmať a žiadať žalobcu o preukazovanie, ako sa ho takéto uznesenie týka. Postačujúce je, ak konateľ spoločnosti preukáže, že MVZ sa konalo v rozpore so zákonom, spoločenskou zmluvou alebo stanovami, pretože potom je neplatné každé uznesenie prijaté na takto konanom MVZ, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom týka konateľa spoločnosti. Vo zvyšnej časti - vo vzťahu k namietanej neplatnosti ostatných uznesení MVZ - sa odvolací súd stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že žalobcu ako konateľa spoločnosti sa ďalšie uznesenia netýkajú, nakoľko sa týkajú práv spoločníka spoločnosti. Neplatnosti týchto uznesení by sa preto mohol dovolávať len spoločník spoločnosti, resp. osoba, o ktorej právach a povinnostiach sa na tomto MVZ rozhodovalo. Žalobca bol oprávnený napadnúť len tie uznesenia, ktoré sa týkajú práv a povinností jeho ako konateľa. S poukazom na uvedené odvolací súd výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti podľa § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) potvrdil ako vecne správny.

3. Z dôvodu čiastočnej zmeny napadnutého rozsudku odvolací súd zmenil aj rozhodnutie o trovách prvoinštančného konania podľa § 388 CSP tak, že žalovanej a intervenientovi na jej strane priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 60 %, s poukazom na to, že žalobca sa domáhal vyslovenia neplatnosti piatich uznesení, pričom jeho úspech spočíval vo vyslovení neplatnosti len jedného z namietaných uznesení, teda úspech žalobcu predstavoval 20 % a úspech žalovanej a intervenienta predstavoval 80 %, teda čistý úspech žalovanej a intervenienta v spore bol 60 %. Obdobne odvolací súd priznal žalovanej a intervenientovi na jej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 60 % (§ 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP), keďže úspech žalobcu v odvolacom konaní bol vo vzťahu k zmene časti rozsudku súdu prvej inštancie pri určení neplatnosti jedného uznesenia valného zhromaždenia 20 %, úspech žalovanej a intervenienta bol 80 %, teda čistý úspech žalovanej a intervenienta v odvolacom konaní potom predstavoval 60 %.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, s poukazom na nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, odchýlenie sa od skutkových zistení súdu prvej inštancie bez vykonaného dokazovania a opretie právneho názoru o statusovo nepriliehavý nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“). Prípustnosť dovolania vyvodzovala tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, s poukazom na to, že pri riešení právnej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k posudzovaniu, že pri rozhodnutí došlo k takému porušeniu zákona, spoločenskej zmluvy alebo stanov, ktoré majú vecnú súvislosť s predmetným uznesením žalovanej, pričom rozhodnutie sa týka jej bývalého konateľa (tieto závery sú podľa názoru dovolateľky v rozpore so závermi vyplývajúcimi z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/7/2013 z 29. apríla 2014). Napokon dovolateľka prípustnosť dovolania videla tiež v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pretože rozhodnutie súdu záviselo od vyriešenia ďalších právnych otázok, ktoré vyplynuli z tvrdení a obrany žalovanej a neboli náležite objasnené a posudzované ani v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, pričom sa jedná o 10 otázok vymedzených v čl. III. bode

5.2 dovolania. Dovolateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil tak, že potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým tento vo výroku I. zamietol žalobu a vo výroku II. priznal žalovanej a intervenientovi na jej strane nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100%. Pokiaľ by dovolací súd nemal dostatok predpokladov na zmenu rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolateľka navrhla, aby dovolací súd podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti výroku I. a vo výroku II. a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi vo výške 100 %.

5. K dovolaniu žalovanej zaslal žalobca vyjadrenie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol. Poukázal na to, že odvolací súd nebol povinný v predmetnej veci vytyčiť pojednávanie, keďže dokazovanie nebolo potrebné opakovať a ani dopĺňať, nakoľko súd prvej inštancie zistil správne skutkový stav. Rozsudok odvolacieho súdu nie je nedostatočne odôvodnený, preto netrpí vadou zmätočnosti. Súdy oboch inštancií neboli povinné sa zaoberať námietkou žalovanej o údajnom doplnení dôvodov neplatnosti po uplynutí 3-mesačnej prekluzívnej lehoty, keďže k takémuto doplneniu dôvodov neplatnosti zo strany žalobcu preukázateľne nedošlo. K dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 CSP žalobca uviedol, že uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/7/2013 z 29. apríla 2014 vychádzalo z iného skutkového stavu, než bol skutkový stav zistený v predmetnom konaní a uvedené rozhodnutie nemožno považovať za také, z ktorého by vyplývala ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tvrdenia dovolateľky si navzájom odporujú, keď žalovaná na jednej strane tvrdí, že rozsudok odvolacieho súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou súdov v Slovenskej republike, pričom odkazuje na viaceré súdne rozhodnutia (sp. zn. 2Cdo/8/2014, 5Obdo/2/2017), avšak zároveň tvrdí, že je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, teda, že právnu otázku dovolací súd doposiaľ neriešil. Dovolateľka v dovolaní opakuje právne názory, ktoré uvádzala v predchádzajúcom súdnom konaní a s ktorými sa odvolací súd nestotožnil. Jej argumentácia v dovolaní je koncipovaná ako nesúhlas s právnym posúdením veci súdmi nižšej inštancie, pričom neuvádza žiadne nové skutočnosti.

6. K dovolaniu žalovanej zaslal vyjadrenie aj intervenient na jej strane, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil s dovolaním a s dôvodmi v ňom uvedenými.

7. Vyjadrenia žalobcu a intervenienta k dovolaniu žalovanej boli doručené dovolateľke, ktorá k vyjadreniu žalobcu zaslala vlastné vyjadrenie (dovolaciu repliku). K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril intervenient na strane žalovanej, ktorý zaslal tiež vyjadrenie k dovolacej replike žalovanej. Dovolacia duplika (ako odpoveď žalobcu na dovolaciu repliku dovolateľky) podaná nebola. Žalobca sa však vyjadril k vyjadreniu intervenienta k dovolaniu žalovanej.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), pred tým, než pristúpil k vecnému prieskumu dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu najskôr zisťoval, či sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania.

9. Podľa ustanovenia § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

10. Podľa ustanovenia § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa;
- b) dovolateľ právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa;
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

11. Podľa ustanovenia § 23 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánu verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2013 Z. z.“), orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronickeho podania alebo elektronickeho úradného dokumentu kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronicnú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronickeho podania:

a) ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie, alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis

1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou;

2. použitím na to určenej funkcie ústredného portálu alebo špecializovaného portálu, ktorá je podmienená úspešnou autentifikáciou zodpovedajúcou najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, alebo

3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje.

12. Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP, podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

13. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania neprihliada (odsek 2 vyššie citovaného ustanovenia).

14. Podľa ustanovenia § 447 písm. e) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

15. Právna úprava obsiahnutá v ustanovení § 429 ods. 1 CSP stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania (povinné právne zastúpenie dovolateľa), bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum (s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Súčasne sa vyžaduje, aby dovolanie a iné podania dovolateľa boli spísané advokátom, teda osobou zapísanou v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou. Procesná situácia, kedy dovolací súd prihliada na vady dovolania podľa ustanovenia § 429 CSP a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nastáva jedine v prípade, ak dovolateľ v rozpore s § 393 ods. 1 CSP nebol v odvolacom konaní poučený o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 436 ods. 1 CSP).

16. Z ustanovenia § 393 ods. 1 CSP vyplýva, že odvolací súd je povinný vo svojom rozhodnutí poučiť strany sporu o prípustnosti dovolania, lehote na jeho podanie, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní.

17. V posudzovanej veci poučenie rozsudku odvolacieho súdu č. k. 16Cob/29/2020-430 z 30. novembra 2021 obsahuje v súlade s ustanovením § 393 ods. 1 CSP poučenie o prípustnosti dovolania (§ 419 až § 423 CSP), o lehote na podanie dovolania (§ 427 CSP), o náležitostiach dovolania (§ 428 CSP), ako aj o povinnosti zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní, vrátane povinnosti spísania dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). S poukazom na uvedené súd prvej inštancie nebol povinný vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania pred predložením spisu dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

18. Už pri prvom predložení spisu na rozhodnutie o dovolaní žalovanej (pod sp. zn. 1Obdo/58/2022) dovolací súd zistil, že dovolanie bolo podané v elektronickej podobe prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy. Dovolanie v mene žalovanej podala Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sasinkova 10, IČO: 35 892 994. Prílohou dovolania, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené do jeho elektronickej schránky, je splnomocnenie z 20. januára 2022 (založené v spise na č. l. 454), ktorým žalovaná splnomocnila túto advokátsku kanceláriu k uplatneniu dovolania proti rozsudku

Krajského súdu Trenčín vo veci sp. zn. 16Cob/29/2020 z 30.11.2021 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 9Cb/79/2014. Jedná sa pritom zjavne o sken pôvodne listinného splnomocnenia. Na to, aby takýto elektronický dokument mal právne účinky originálu (v zmysle § 35 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z. z.), však bolo potrebné, aby jeho transformácia z listinnej podoby do elektronickej podoby (konverzia) prebehla postupom predpísaným pre zaručenú konverziu, t. j. aby osoba vykonávajúca konverziu pripojila osvedčovaciu doložku o zaručenej konverzii (§ 36 ods. 3 zákona č. 305/2013 Z. z.). Takúto osvedčovaciu doložku mohol pripojiť niektorý z konateľov právnej zástupkyne dovolateľky, keďže podľa § 35 ods. 3 písm. b) zákona č. 305/2013 Z. z. patrí medzi osoby oprávnené vykonávať zaručenú konverziu tiež advokát. Alternatívou k uvedenému by bolo, ak by predmetné elektronické splnomocnenie bolo autorizované, t. j. podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom (ďalej aj „KEP“) splnomocniteľa a keďže obsahuje tiež vyhlásenie o prijatí plnomocenstva, tak aj KEP-om splnomocnenca (zástupcu). V posudzovanom prípade nebola splnená ani jedna z vyššie uvedených alternatív, ktoré by dovolaciemu súdu umožňovali prijať záver, že žalovaná bola v dovolacom konaní zastúpená Advokátskou kanceláriou Mojžiš a partneri, s.r.o., resp. táto skutočnosť nebola riadne preukázaná. Osvedčovacia doložka o zaručenej konverzii pripojená nebola a splnomocnenie nebolo autorizované osobou splnomocniteľa a ani jedným z konateľov Advokátskej kancelárie Mojžiš a partneri, s.r.o. (advokáti JUDr. Jozef Mojžiš a JUDr. Ivan Zemaník). Namiesto toho dovolanie a splnomocnenie z 20. januára 2022 autorizovala svojím KEP-om osoba menom X. X., ohľadom ktorej z obsahu spisu nebolo zrejmé, o koho sa jedná a na základe čoho tak konala. S poukazom na uvedené dovolací súd listom z 10. októbra 2023 (založený je v spise na č. l. 511-512) vrátil spis súdu prvej inštancie ako predčasne predložený. V predmetnom liste zároveň upozornil na to, že osvedčovacia doložka o zaručenej konverzii nie je priložená ani k splnomocneniam, ktoré žalovaná a intervenient na jej strane udělili advokátskej kancelárii SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o. Splnomocnenia tvoria prílohu podania, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 22. februára 2023 (v priebehu dovolacieho konania) a ktorým táto advokátska kancelária oznámila, že dňa 31. januára 2023 prevzala právne zastupovanie žalovanej a intervenienta na jej strane (č. l. spisu 505 a nasl.). Po vrátení spisu súdu prvej inštancie boli do neho založené osvedčovacie doložky o zaručenej konverzii k splnomocneniam z 31. januára 2023, ktoré žalovaná a jej intervenient udělili advokátskej kancelárii SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o. (v spise sa nachádzajú na č. l. 510a a 510b). Z uvedeného vyplýva, že dovolateľka je (s účinkami voči súdu od 22. februára 2023) v dovolacom konaní zastúpená touto advokátskou kanceláriou. Z vyjadrenia advokátskej kancelárie SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o. zo dňa 31. októbra 2023 (č. l. spisu 541 a nasl.) zároveň vyplýva, že Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o. už žalovanú v dovolacom konaní nezastupuje.

19. Uznesením č. k. NM-7Cb/79/2014-517 z 20. októbra 2023 súd prvej inštancie vyzval žalovanú, aby v lehote 15 dní predložila súdu oprávnenie udelené Advokátskou kanceláriou Mojžiš a partneri, s.r.o. pre X. X. na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou právneho zástupcu dovolateľky podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 v spojení s § 13 ods. 6 a 7 zákona č. 305/2013 Z. z. v čase podania dovolania žalovanej a zároveň, aby predložila originál splnomocnenia v listinnej podobe alebo opätovne doručila v elektronickej podobe splnomocnenie udelené Advokátskej kancelárii Mojžiš a partneri, s.r.o. s pripojenou osvedčovacou doložkou o zaručenej konverzii. Na výzvu súdu prvej inštancie Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o. doručila podanie z 26. októbra 2023 (založené je v spise na č. l. 520 a nasl.), ktorého prílohami sú: plnomocnenstvo pre X. X. z 31. mája 2020 ku všetkým oprávneniam daným právnickej osobe z práv k elektronickej schránke podľa § 13 ods. 4 písm. g) bod 2 zákona č. 305/2013 Z. z. na dobu neurčitú a ku všetkým právnym úkonom v rozsahu práv právnickej osoby oprávňujúce splnomocnenca k neobmedzenému prístupu a disponovaniu s elektronicou schránkou majiteľa elektronickej schránky (založené je v spise na č. l. 522), poverenie z 31. mája 2020 pre X. X., zamestnankyňu Advokátskej kancelárie Mojžiš a partneri, s.r.o. ku všetkým právnym úkonom vo veci autorizácie úkonov vrátane všetkých podaní uskutočňovaných v elektronickej schránke v mene právnickej osoby na dobu neurčitú podľa zákona č. 305/2013 Z. z. a všetkých právnych predpisov hmotnoprávnej a procesnoprávnej povahy, na ktoré sa tento zákon odvoláva alebo odkazuje, vrátane podaní podľa Civilného sporového poriadku (založené je v spise na č. l. 523), výpis z elektronickej schránky Advokátskej kancelárie Mojžiš a partneri, s.r.o. o oprávnených osobách (č. l. spisu 524) a Nález ÚS SR č. k. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023 (č. l. spisu 525 a nasl.). Z označených príloh

vyplýva, že X. X. bola v čase, keď autorizovala predmetné dovolanie, zamestnankyňou Advokátskej kancelárie Mojžiš a partneri, s.r.o. a bolo jej udelené oprávnenie na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou tejto advokátskej kancelárie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona č. 305/2013 Z. z., ktoré oprávnenie malo (podľa názoru tejto advokátskej kancelárie) zahŕňať aj autorizáciu elektronických podaní v mene majiteľa elektronickej schránky. Z potvrdenia o odoslaní podania na č. 1. spisu 455 skutočne vyplýva, že dovolanie bolo odoslané z elektronickej schránky, ktorej majiteľom je Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o. Splnomocnenie udelené žalovanou Advokátskej kancelárii Mojžiš a partneri, s.r.o. (na zastupovanie v dovolacom konaní) s pripojenou osvedčovacou doložkou o zaručenej konverzii doručila súdu prvej inštancie až advokátska kancelária SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o. (ako nový právny zástupca dovolateľky) v prílohe svojho vyjadrenia z 31. októbra 2023 (č. 1. spisu 541 a nasl.).

20. Podľa názoru dovolacieho súdu, keďže dovolanie bolo autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom X. X., ktorá nie je advokátkou oprávnenou konať v mene Advokátskej kancelárie Mojžiš a partneri, s.r.o. (ktorá advokátska kancelária žalovanú zastupovala v čase podania dovolania), nie je splnená zákonná podmienka spísania a podpísania dovolania advokátom v zmysle ustanovenia § 429 ods. 1 CSP a tento nedostatok dovolania nemožno odstrániť po uplynutí lehoty na podanie dovolania (viď uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 489/2018 z 13. septembra 2018, publikované v Zbierke nálezov a uznesení ÚS SR pod č. 79/2018 s nasledovnou právnou vetou: Ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.). Zmyslom a účelom autorizácie elektronicky uskutočneného podania vo veci samej (ktorým je aj dovolanie v zmysle § 123 ods. 2 CSP), je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania. Autorizácia podania vo veci samej, uskutočneného v elektronickej podobe, nahrádza podpis konajúcej osoby a slúži na identifikáciu osoby, ktorá predmetné podanie vo veci samej spísala a podpísala. Za osobu, ktorá podanie vo veci samej spísala a podpísala, treba považovať tú osobu, ktorej v zmysle overenia patrí kvalifikovaný elektronický podpis alebo kvalifikovaná elektronická pečať. Pri posúdení (ne)splnenia zákonnej podmienky vyžadovanej v § 429 ods. 1 CSP dovolacím súdom, v prípade elektronickej podoby dovolania, je rozhodujúce, ktorej osobe patrí kvalifikovaný elektronický podpis použitý na autorizáciu podaného dovolania.

21. Zo spisu vyplýva, že dovolanie podané v elektronickej podobe prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy autorizovala svojim kvalifikovaným elektronickým podpisom X. X. z pozície osoby oprávnenej na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou Advokátskej kancelárie Mojžiš a partneri, s.r.o. [§ 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona č. 305/2013 Z. z.], ktorej advokátskej kancelárii žalovaná udelila splnomocnenie na podanie dovolania a zastupovanie v dovolacom konaní. Z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že výlučne autorizácia elektronicky podaného dovolania kvalifikovaným elektronickým podpisom (alternatívne kvalifikovanou elektronickou pečaťou) preukazuje, ktorá osoba v mene dovolateľa dovolanie spísala a podpísala. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 1Obdo/7/2020 z 24. augusta 2020, ktoré vychádza z doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (R 78/2018, resp. R 49/2020), ako aj zo záverov nálezu ÚS SR č. k. I. ÚS 484/2019-47 z 11. februára 2020, kde ÚS SR v bode 31 uviedol, že obligatórna náležitosť dovolania podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP, spočívajúca v spísaní dovolania advokátom bude splnená vtedy, pokiaľ bude dovolanie podané elektronicky autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou patriacim advokátovi, ktorý zastupuje dovolateľa a [§ 23 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“)]. Je v zásade bez právneho významu skúmať, aká fyzická osoba písomný dokument vytvorila, resp. koľko fyzických osôb sa na jeho tvorbe podieľalo. Z bodu 38 odôvodnenia citovaného nálezu ďalej vyplýva, že relevantnou skutočnosťou je vytlačené samostatné potvrdenie o výsledku overenia kvalifikovaného elektronického podpisu, a to za účelom overenia, aká fyzická osoba ten-ktorý dokument elektronicky podpísala. Teda práve autorizácia elektronicky podaného dovolania kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou preukazuje, ktorá osoba v mene dovolateľa dovolanie spísala a podpísala.

22. Problematikou povinného spísania a podpísania dovolania advokátom sa ÚS SR zaoberal vo viacerých svojich rozhodnutiach. V ostatnom (dovolaciu súdu známom) uznesení č. k. II. ÚS 430/2023-13 z 20. septembra 2023 (ktorým skúmal ústavnosť rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/97/2022 zo 14. decembra 2022) ÚS SR reagoval na argumentáciu sťažovateľky, opierajúcu sa o právne závery vyslovené v náleze č. k. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023. Rovnakým nálehom argumentovala aj Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o. vo svojej odpovedi na výzvu súdu prvej inštancie. ÚS SR v (neskoršom) uznesení č. k. II. ÚS 430/2023-13 z 20. septembra 2023 poskytol prehľad svojej doterajšej rozhodovacej činnosti, v rámci ktorej preskúmaval ústavnosť uznesení NS SR o odmietnutí dovolaní spísaných advokátskym koncipientom alebo zamestnancom advokáta, resp. o odmietnutí dovolaní z dôvodu nesplnenia osobitnej procesnej podmienky dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP, t. j. neautorizovania dovolania podaného v elektronickej podobe podľa zákona č. 305/2013 Z. z. advokátom. V bode 13 odôvodnenia konštatoval, že z uvedeného prehľadu rozhodovacej činnosti ústavného súdu je zrejmé, že právny názor vyslovený vo veci sp. zn. III. ÚS 269/2022 je rozdielny ako právny názor prijatý ústavným súdom vo veciach sp. zn. I. ÚS 484/2019, I. ÚS 495/2020, IV. ÚS 8/2021, III. ÚS 243/2021 a sp. zn. I. ÚS 311/2021, avšak nebol predmetom zjednotenia odlišných právnych názorov senátov ústavného súdu v súlade s § 13 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Z tohto dôvodu ho druhý senát ÚS SR nepovažoval za právny názor, ktorým by bol vo veci sp. zn. II. ÚS 430/2023 viazaný. Zároveň v bode 14 uviedol, že rozhodovaciu prax v otázke interpretácie § 429 ods. 1 druhej vety CSP považuje za ustálenú a nevidí dôvod sa od nej odkloniť.

23. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. e) CSP, pretože ak bolo dovolanie autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom zamestnankyne advokátskej kancelárie (hoci aj s udeleným oprávnením na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou advokátskej kancelárie podľa zákona č. 305/2013 Z. z.), nie je splnená zákonná podmienka spísania a podpísania dovolania advokátom v zmysle ustanovenia § 429 ods. 1 CSP, pričom takýto nedostatok dovolania už nemožno odstrániť po uplynutí lehoty na podanie dovolania.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

25. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie prípustný opravný prostriedok.